

OSMANGAZİ BELEDİYESİ

**BURSA İLİ, OSMANGAZİ İLÇESİ, OVAAKÇA ÇEŞMEBAŞI
MAHALLESİ 7649 -7650-7651 ADALARA İLİŞKİN
1/1000 ÖLÇEKLİ OVAAKÇA KUZEY KISMI İMAR PLANI
PLAN DEĞİŞİKLİĞİ**

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ AÇIKLAMA RAPORU

Dr.MURAT ÖZYABA
Y.Şehir Plancısı-Sit Koruma Plancısı
(A Grubu)
Oda Sicil No: 831 Dip No: YTÜ 5394
V.D. Mudanya 7170011542
GSM: 0532 6845945

PİN: UİP-16777824

Katip ÜYE
Hakan KÖPRÜLÜOĞULLARI

Katip ÜYE
Ayşegül SEYRAN

Osmangazi Belediye Meclisi'nin
03.02.2021 tarih ve 62 sayılı kararı ile
uygun bulunmuştur.

MUSTAFA DÜNDAR
Osmangazi Belediye Başkanı

Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin
11.02/20.21. tarih ve 371 Sayılı kararı ile
onaylanmıştır.

Alinur AKTAŞ
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

I. BURSA'NIN ÜLKE VE BÖLGE İÇİNDEKİ YERİ

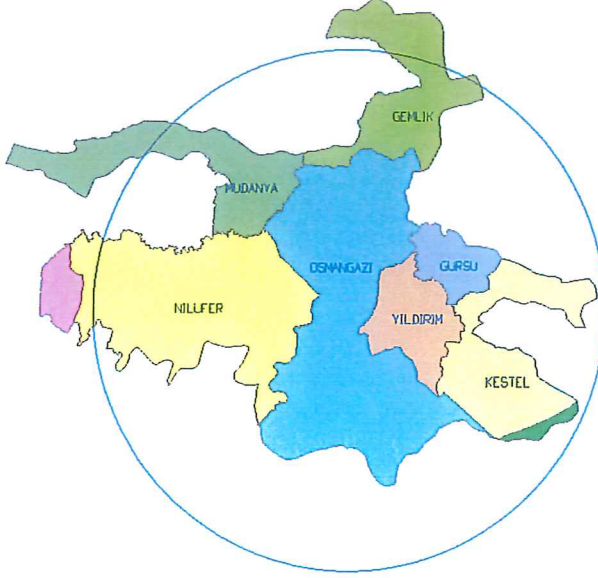
I.1. KONUMU:

Bursa Türkiye'nin kuzeybatısında Marmara Bölgesinde yer alan bir il merkezidir.

Bursa 17 ilçeye sahip bir il merkezidir. Bursa'ya ait ilçeler sırasıyla; Nilüfer, Osmangazi, Yıldırım, Büyükşehir, Gemlik, Gürsu, Harmanlık, İnşaat, İznik, Karacabey, Keles, Kestel, Mudanya, M. Kemalpaşa, Orhanlı, Orhangazi, Yenişehir'dir. (Harita 1)

Bu ilçelerden Nilüfer, Osmangazi, Yıldırım Büyükşehir Belediyesi'ni oluştururken 5216 sayılı "Büyükşehir Yasası" kapsamında Gemlik, Gürsu, Kestel, Mudanya ilçeleri de Büyükşehir Belediyesi sınırlarına dahil olmuştur.

Harita 1: Bursa İli İdari Bölünüşü

Bursa İl geneli itibariyle 2010 yılı nüfusu 2.605.495, yüzölçümü 10.422 km², nüfus yoğunluğu ise km² 'de 250 kişidir. Bursa ülke nüfusunun % 3.5 ini barındırır. (2010 yılı Türkiye nüfusu 73.722.998 kişidir. Kaynak:TÜİK)

1.2. NÜFUS VE DEMOGRAFİK YAPISI:

Bursa Büyükşehir Belediyesinin kapsamında, Osmangazi, Nilüfer, Yıldırım ilçeleri 2010 yılı nüfusu, 5216 sayılı yasa kapsamında kendisine bağlanan Gürsu, Kestel, Mudanya, Gemlik ilçeleri ve bağlı belde ve köyleri ile birlikte nüfusu 2.308.574 kişiye çıkmıştır. (Kaynak:Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçları)

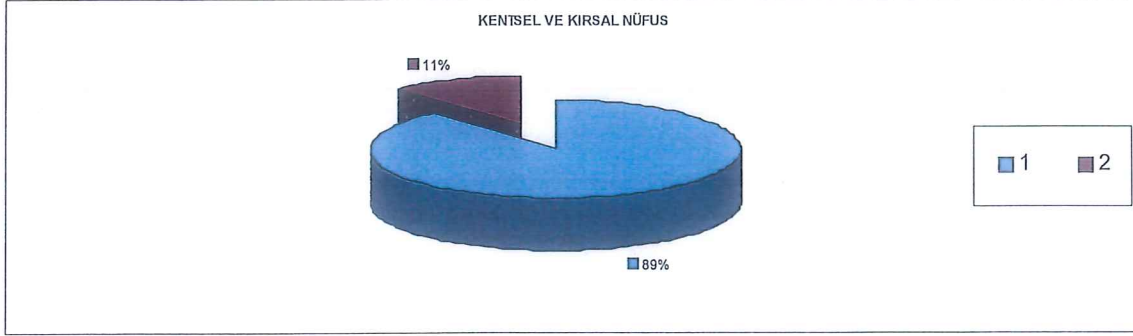
Tablo 1: Bursa İli Nüfus Oranları

	Kişi	%
Kentsel Nüfus (İl geneli)	2.308.574	88,9
Kır Nüfusu (il geneli)	296.921	11,4
Bursa İl Nüfusu	2.605.495	100,00
Büyükşehir Belediyesi Nüfusu	1.905.570	82,54
Diğer Kentsel nüfus	403.004	17,46
Bursa Toplam Kentsel Nüfusu	2.308.574	100,00
Büyükşehir Belediyesi Nüfusu	1.905.570	71,94
Diğer	699.925	28,06
Bursa İl Nüfusu	2.605.495	100,00

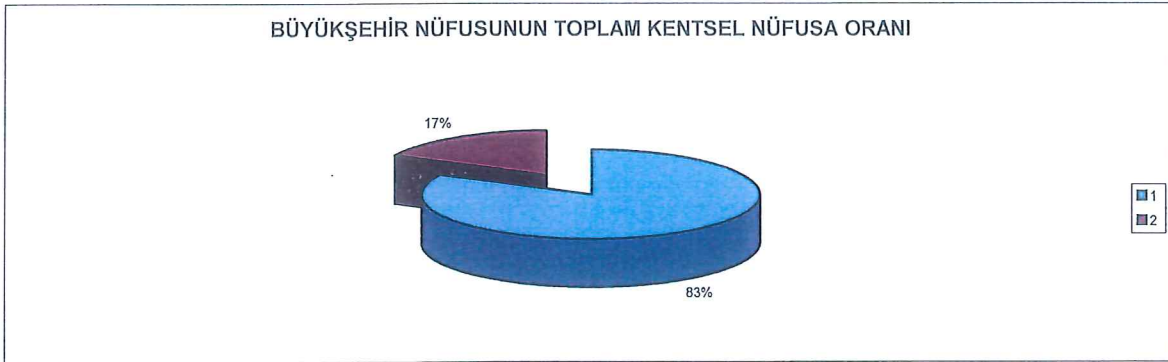
Kaynak: TÜİK(Kaynak:DİE ve Kuzey Planlama Bölgesi)

Bursa İlinde Kent Nüfusunun İl nüfusuna oranı (%88.6) Ülkedeki oranın (%64.90) üzerindedir. İl nüfusunun yapısına bakıldığında kentsel nüfusun büyük kısmı (%82.54) Büyükşehir kapsamında kalmaktadır.

Grafik 1: Kentsel ve Kırsal Nüfus Oranı(Kaynak:DİE ve Merkez Planlama Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Plan açıklama raporu)

Grafik 2: Büyükşehir Nüfusunun Toplam Kentsel Nüfusa Oranı(Kaynak:DİE ve Merkez Planlama Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Plan açıklama raporu)

Bursa Kentsel Alanı Tarihi Kent Merkezi'nin de yer aldığı ve Uludağ'ın kuzey yamaçlarından Ovaya yayılan geniş bir alana yerleşmiştir.

Kent Doğu ve Batıda bitişik iki büyük leke olarak belirginleşir. Bu iki yerleşim bölgesini ayıran Nilüfer Çayının doğu kesiminde; Osmangazi İlçe Belediyesinin bir kısmı, Yıldırım Belediyeleri yer alır. Daha doğu kesimde Gürsu ve Kestel yerleşmeleri Merkez bölgeyi tamamlar. Batı Kesiminde ise Osmangazi Belediyesi yerleşimi yer alır.

I.3. EKONOMİK YAPISI

Bursa, ülke ekonomisine sağladığı katma değer açısından İstanbul, Kocaeli ve İzmir'den sonra 4' üncü sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında ise Bursa, İstanbul, Ankara, İzmir ve Kocaeli'nden sonra 5. nci sıradadır.

Bursa İli'nin Türkiye GSMH' sine katkısı 1980 yılında %3.2, 1990 yılında %3.5, 2000 yılında %3.7, 2004 yılında %3.9 olmuştur. Buna göre DİE tarafından tüm Türkiye için yaklaşık 300 milyar dolar olarak açıklanan GSMH' nin 12 milyar dolar kısmını Bursa karşılamıştır.

Türkiye ekonomisinde önemli yeri olan Bursa ilinde kişi başına düşen GSYİH 2000 yılı rakamlarına göre 3.491 USD olup bu rakam Türkiye ortalamasının (2.941) üzerindedir.

İşgücünün istihdamı açısından bakıldığında; Türkiye genelinde Bursa ili 13. sırada yer almaktadır. 1970 yılında il genelindeki istihdam 390.447 iken, 1990 yılında yüzde 69,7 artışla 662.517'e yükselmiştir. (Kaynak:Merkez Planlama Bölgesi Açıklama raporu)

Tablo 2: Bursa İli'ndeki Çalışan Sayısı Ve Aktivite Oranı

Yıllar	Nüfus	Çalışan sayısı	Aktivite oranı
1980	1 148 492	495.813	43,1
1990	1 603 137	662.512	41,3
2000	2 125 140	825.531	38,8

Kaynak: TÜİK ve Merkez Planlama Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Plan açıklama raporu)

Bursa'da aktivite oranının çok yüksek olduğu ve yıllara göre oranının düştüğü görülmektedir. Bu nüfus artış oranına göre tarım sektöründe çalışanların daha az artmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 3: Bursa İli'nde Sektörel Dağılım

Sektörler / Yıllar	1980	%	1990	%	2000	%
Tarım	257.699	51,98	265.520	40,08	277.075	33,56
Sanayi	114.684	23,13	207.164	31,27	270.059	32,71
Hizmetler	123.430	24,89	189.833	28,65	278.397	33,72
Toplam (çalışan sayısı)	495.813	100,00	662.517	100,00	825.531	100,00
İl Nüfusu	658.455		1.225.089		2.125.140	
Çalışan Nüfus %	75,30		54,08		38,85	

Kaynak: TÜİK ve Merkez Planlama Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Plan açıklama raporu

1980 yılı verilerinde çalışan kişi sayısı son derece yüksektir. Bunda en önemli faktör, Bursa ilinde aile işletmelerinin bu verilerde dikkate alınması olmuştur.

Tarım sektörü; 1990'da, 1980 yılına göre; 1.03 oranında gelişme, 2000'de 1.07 oranında gelişme sağlamıştır. Sanayi sektörü 1990'da 1.8 oranında gelişme, 2000'de 2,3 oranında gelişme sağlamıştır. Hizmetler sektörü, 1990 yılında 1,5 oranında, 2000'de ise 2.2 oranında gelişme sağlamıştır.

1.4. FİZİKSEL YAPISI

1.4.1. TOPOĞRAFYA

Bursa ilinin topoğrafyasını birbirinden eşiklerle ayrılmış çöküntü alanları ile dağlar belirler.

Bursa ilinin yaklaşık %35'ini dağlar, %17'sini ovalar kaplar. Bursa Ovası'ndaki tarım arazilerinde ağırlıklı olarak sulı tarım yapılmaktadır.

1.4.2. AKARSU VE GÖLLER

İlin en önemli akarsu kaynağı Nilüfer Çayı ve kollarıdır. Deliçay, Akarsu Deresi, Kaplıkaya Deresi, Ayvalı Deresi il merkezinin diğer önemli akarsularıdır. Ulubat ve İznik Gölleri ise Türkiye'nin önemli göllerindendir.

1.4.3. İKLİM

Bursa iklimi Akdeniz ile Karadeniz arasında geçiş özelliği göstermektedir. Sert ve kurak bir iklim özelliği görülmemektedir. En çok yağış kış ve ilkbahar aylarında almaktadır. Merkez ilçenin yıllık sıcaklık ortalaması 14.4 derecedir. Ortalama sıcaklık Ocak ayı için 5.1, Temmuz ayı için 24.1 derecedir. Ortalama sıcaklık kış ayları için 5 derece, yaz ayları için 24 derecedir.

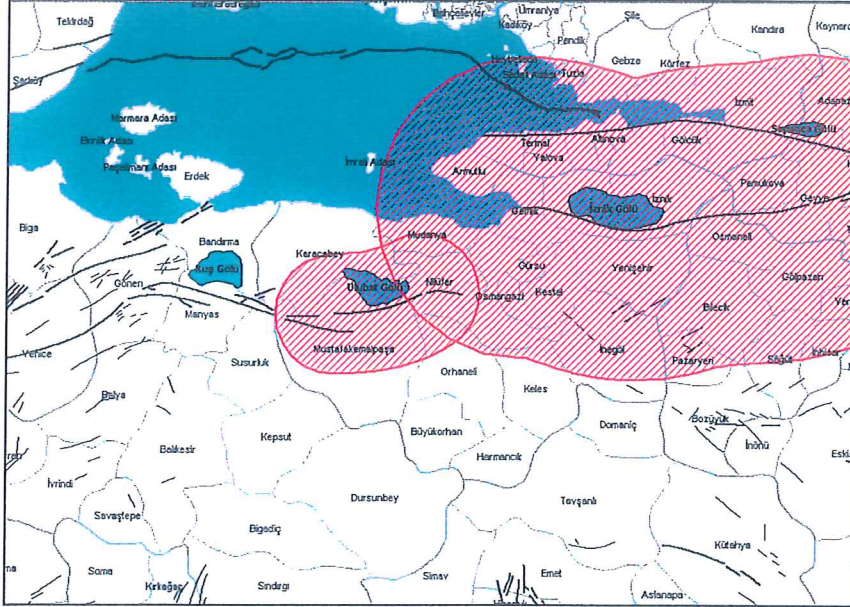
49 yıllık verilere göre aylık ortalama yağış miktarı 60.8 mm.'dir. Söz konusu dönemdeki aylık ortalamaları göz önüne alındığında en çok yağışın Aralık ayında, en az

Bursa Merkez ve yakın çevresi, kuzeyinden geçen Kuzey Anadolu Fayı (KAF)'nın üzerinde gelişen sismik hareketlerin etkisinde kalmaktadır. Kuzey Anadolu Fayı, Akyazı ve Göynük arasında iki kola ayrılmaktadır.

Kuzey Anadolu Fayı'nın kuzeyde kalan kısmı Adapazarı-İzmit-Yalova istikametini takiben Marmara Denizine doğru devam etmektedir. Bu kol üzerinde 17 Ağustos 1999 da meydana gelen 7.4 büyüklüğündeki Gölcük depremi Bursa'da hissedilmiştir. Bu depremin inceleme alanındaki maksimum yatay ivmesi Afet İşleri Genel Müdürlüğü –Deprem Araştırma Dairesi (DAD) verilerine göre 54 Mg civarında olmuştur. Kuzey Anadolu Fayı'nın kuzey kolunun Bursa Merkeze uzaklığı yaklaşık 70 km'dir.

Kuzey Anadolu Fayı'nın güney kolunu oluşturan ve İzmit Gölü'nün hemen güneyinden geçen ve Gemlik Körfezi'nden Marmara Denizi'nin içlerine doğru devam eden hat üzerinde meydana gelebilecek olası bir depremden planlama alanının yoğun bir şekilde etkilenebileceği yapılan analizlerin sonucunda tespit edilmiştir. Kuzey Anadolu Fayı'nın güney kolunun inceleme alanına uzaklığı yaklaşık 25 km'dir. Bu nedenle bu kol üzerinde gelişebilecek bir depremin etkisi inceleme alanında çok daha fazla olacaktır. (Kaynak: Merkez Planlama Bölgesi Açıklama raporu)

Resim 1:

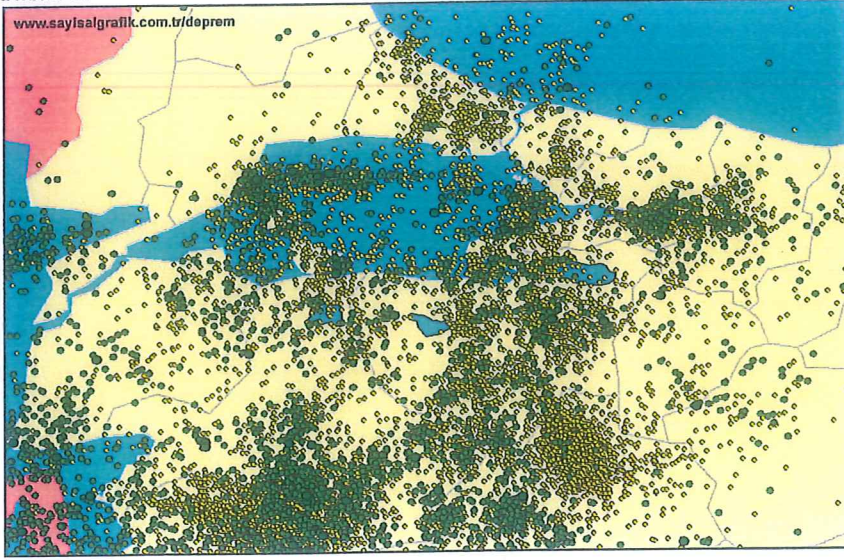

KAF'ın güney kolu haricindeki fay zonları ise batıda Bursa fay zone, güneydoğuda ise İnönü-Eskişehir fay zone'dur. Bursa Yerleşiminin güney kesiminden geçen ve İnönü-Eskişehir fay zoneunun devamı niteliğindeki fay hattı inceleme alanı için ciddi tehlike oluşturmaktadır. Aletsel verileri de göz önüne aldığımızda (21 Ekim 1983, İnegöl depremi, $M=4,9$) bu fayların inceleme alanını tehdit ettiğinin ve daha büyük depremlerin meydana gelebileceğinin işaretidir.

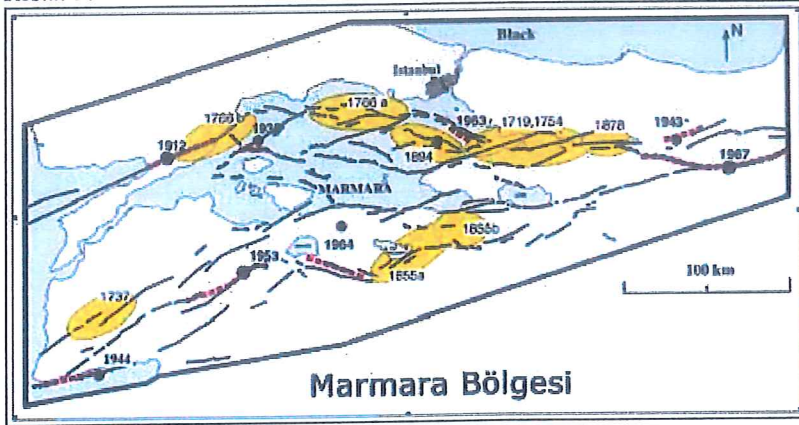
KAF'ın güney kolunun ürettiği en son büyük depremin yüzyıllar önce olduğu, Bursa fayı ya da alt fay zoneunun ise yüzyıla aşkın bir süre önce yıkıcı deprem meydana getirdiği bilinmektedir. olabilecek bir depremin olası yeridir. Bursa ve çevresinin diri faylarını MTA tarafından hazırlanan 1/25 000 ölçekli jeoloji haritasında da sunulmuştur.

Bursa çevresinin ve Marmara Bölgesinin Sismotektonik haritası Şekil 'de verilmiştir.

Resim 2:

Resim 3:

Bölge başta değinildiği gibi Kuzey Anadolu Fayının etki alanında yer almakta olup sismik potansiyel yüksektir. Kuzey Anadolu Fayı'nın Dokurcun vadisi batı çıkışından itibaren ikiye ayrılan kollarından güneyde olanı Armutlu yarımadasının güneyinde İzmit gölünün güneyinden geçerek Marmara denizi içerisine girmektedir. 17 Ağustos 1999 depreminden sonra bu fayın özellikle Orhangazi bölümünde sismik aktivite artışı gözlenmiştir. Bölge geçmişte önemli depremlere sahne olmuştur. Bu depremler tablo 12 den görüleceği üzere başlıca Bursa ovasında, Gemlik körfezinde ve İzmit körfezinde KAF'nın ana kolu üzerinde yoğunlaşmaktadır. 18.03.1953 tarihinde inceleme alanının güneybatısında bulunan Yenice-Gönen fayı üzerinde $M=7.2$ büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Kapıdağ yarımadası güneyinden Biga yarımadası içerisine uzanan kolu olan Çan-Biga fay zone da sismik bakımdan aktiftir. Bu fay üzerinde 1963 yılında $M=4.9$ ve fayın kuzeydoğu ucunda 1935 de $M=6.3$ büyüklüklerinde depremler meydana gelmiştir. Kapıdağ yarımadasının güneybatısında Çan-Biga fay zoneunun devamı durumundaki fay üzerinde 1935 yılında $M=6.4$ büyüklüğünde bir deprem bölgeyi etkilemiştir. Ulubat ve Manyas göllerinin güneyinden geçen fayların sismik potansiyelleri yüksektir. Bu faylarda depremlerin tekrarlanma aralıkları tam bilinmese de örneğin Manyas gölü güneyinde 1964 yılında meydana gelmiş olan $M=7.0$ büyüklüğündeki deprem bu bölgenin yamulma enerjisi toplama sürecini yaşadığını gösterir. Ovaakça beldesinin bulunduğu bölge Kuzey Anadolu Fay kolları üzerinde oluşabilecek ve büyüklüğü 7 yi geçebilecek depremlerden etkilenecektir. 17 Ağustos 1999 Gölcük-Arifıye ve 12 Kasım 1999 Düzce bölgesi depremlerinde (Gökten ve diğ. a, b 1999) Çanakkale deki kuvvetli yer hareketi ölçen cihazda 0.3 g ye yakın ve Balıkesirdeki cihazda ise 0.2 g ye yakın

ivmeler ölçülmüştür (Bağcı ve diğ. 2000). Bu durum Ovaakça beldesi güney kesiminde alüvyal oluşuklar üzerinde yer alacak yapılarda 0.3 g lik ivme değerlerinin referans olabileceği fikrini vermektedir. Buna karşılık belde zeminleri çoğunlukla ana kaya niteliğinde ve oransal olarak sağlam zemin özelliğindedir. Yine de aktif yapılara yakınlık, bölgenin yüksek sismik aktivitesi yapılaşma konularında azami özenin gösterilmesini gerektirmektedir.

II. PLANLAMA ALANI KAPSAM VE AMAÇ

İli: Bursa

İlçe: Osmangazi

Mahalle: Ovaakça Çeşmebaşı

Plan Adı: 1/1000 ölçekli Ovaakça Kuzey Kısmi İmar Planı

Ada / Parsel: 7649, 7650, 7651

Fen İşleri Müdürlüğünün 27.10.2020 tarih ve 13523 sayılı yazısı ile Ovaakça Mahallesi 7649 - 7650 - 7651 adalara ilişkin yol yapım ve inşaa çalışmaları yürütüldüğü, alanda %20-22 arasında yol eğimi olduğu, yolların bu haliyle inşasının güç ve ciddi masraflar gerektirdiği, araç ve yaya güvenliği sağlanamadığı, teknik açıdan imar yollarının teşekkülü yapılamadığından bahisle, yüksek eğimli imar yollarının planlanması hususunun görüşülmesi talep edilmiştir.

III. UYGULAMA İMAR PLANINA ESAS JEOLJİK ETÜD

Plan değişikliğine konu alan TMO Ovaakça gri-beyaz kumtaşı-konglomera fasiyesi alanında kalmaktadır.

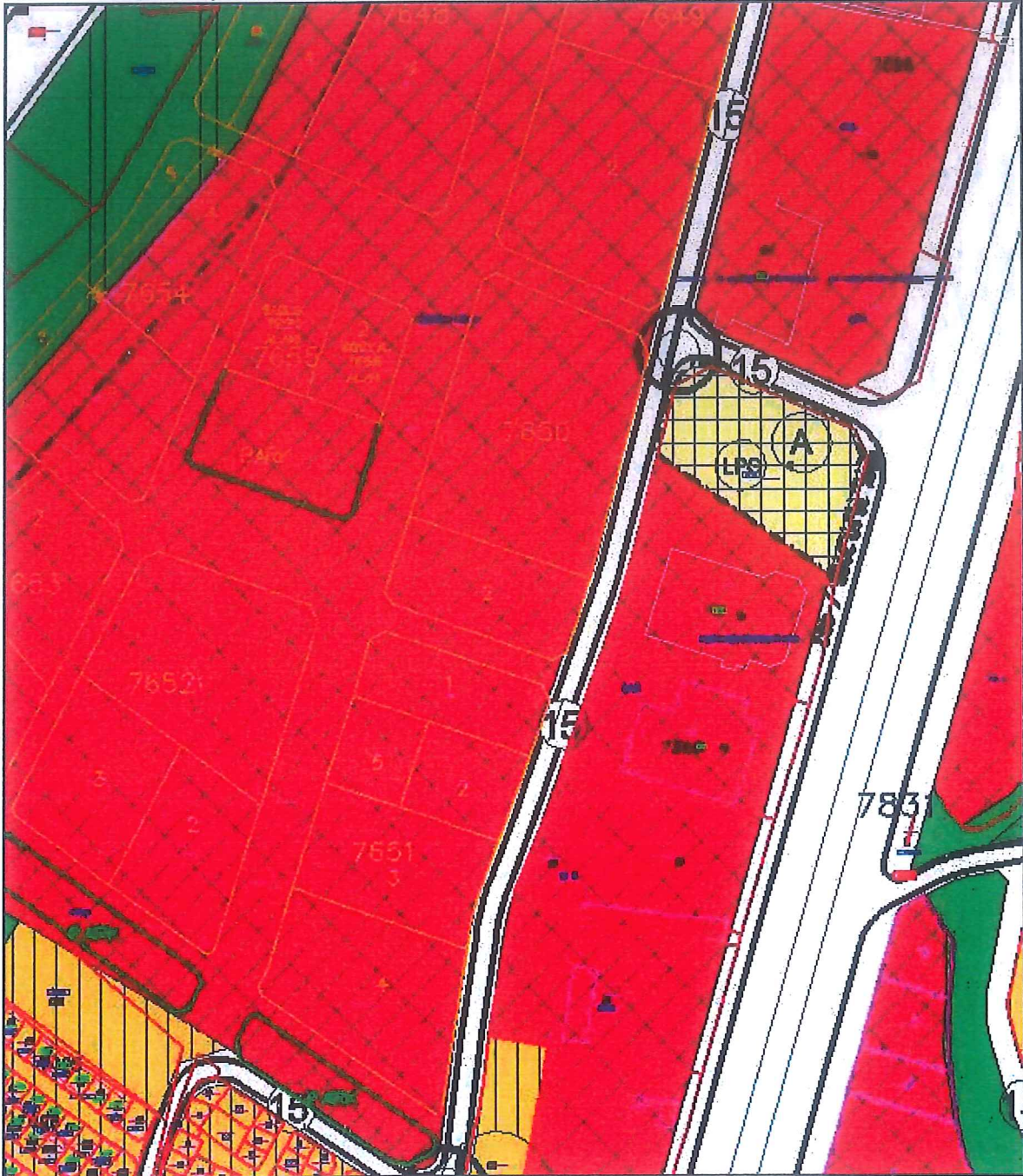
Bu litoloji topluluğu şu anda Ovaakça beldesi merkezi kısmının büyük bir bölümü ile üzerinde bulunduğu seviyelerdir. Bu litoloji topluluğu en iyi kesiti Ovaakça Endüstri Meslek Lisesi'nin hemen doğusundaki yamaçlarda verir (Şekil 4). Genel olarak zaman zaman ince seviyeler halindeki karbonatlı gölsel çökellerle ardalanan ve egemen olarak akarsu kökenli gri-beyaz renkli orta-kaba kumtaşı ve konglomera ardalananından meydana gelirler (L 2). Ovaakça içinde mezarlık mevkii, Mehmetdede tepe (Şekil 5), Kuyubaşı dere vadisi, Beşel cam fabrikası dolayı (Şekil 6), Kırmızı pınar mevkii ve karayolunun doğusunda Karabalçık yolu sırtı ve Teaş Elektrik Santral sahasında yüzeylerler. Bu litoloji topluluğunda konglomeralarda radyolarit çakılları tipiktir ve seviyenin tanınmasında anahtar özelliktir. Konglomera ve kumtaşlarında çapraz tabakalanma belirgin olarak görülür. Mostrada bulunan seviyeler alterasyon göstermelerine karşılık genellikle kumtaşı ve konglomera katmanları orta sert ve sert özelliktedirler. Yer yer katkılanan killi marnlı seviyelerde dayanım daha düşüktür. Kumtaşı ve konglomeralarda çimento genellikle karbonattır. Kumtaşlarının mikroskopik incelemelerinde bunların ince-orta taneli karbonat çimentolu oldukları görülür. Taneler köşeli metamorfik kuvars, plajiyoklaz, mafik ve opak minerallerden meydana gelir. Kayaç parçası görülmez, bileşenler kaynak alanların ileri ayrışma ürünleridirler. Bu seviyede yer yer ince

gölsel kireçtaşı aralanmaları görölür. Bunlar beyaz renkli, bir m kalınlığı geçmeyen boşluklu mikrosparitik veya kumlu mikrosparitik özelliktedirler. Bazı seviyeler ortamda giderek artmış olan karbonat konsantrasyonu yüzünden seyrek taneli karbonat çimentolu kumtaşı ile kumlu kireçtaşı arasında geçiş formları sunarlar. Bu şekilde bir gölsel kireçtaşı bir metre kalınlığında bir seviye halinde radyolaritli konglomera ve kumtaşı aralanmasına katkılanarak Teaş santral sahasında Demirtaş derenin güneyinde lojman yapımı için düşünölen tepenin eteklerinde görölür. Lojman sahasında zemini konglomera-kumtaşı aralanması oluşturur. Temel derinliğinde de bu birimlerle karşılaşılacaktır. En üst kesimde konglomera altere ve dağınık çakıllı görünmesine karşın temel derinliğinde sağlam zemin elde edilebilecektir. Ahmet Yasevi Caddesi civarında karayoluna yakın düz alanda bina temelleri marnlı, suyla karşılaştığında yüzeyde ileri bozuşma gösterebilecek zemin özelliğindedir.

III. ONAYLI PLAN VERİLERİ

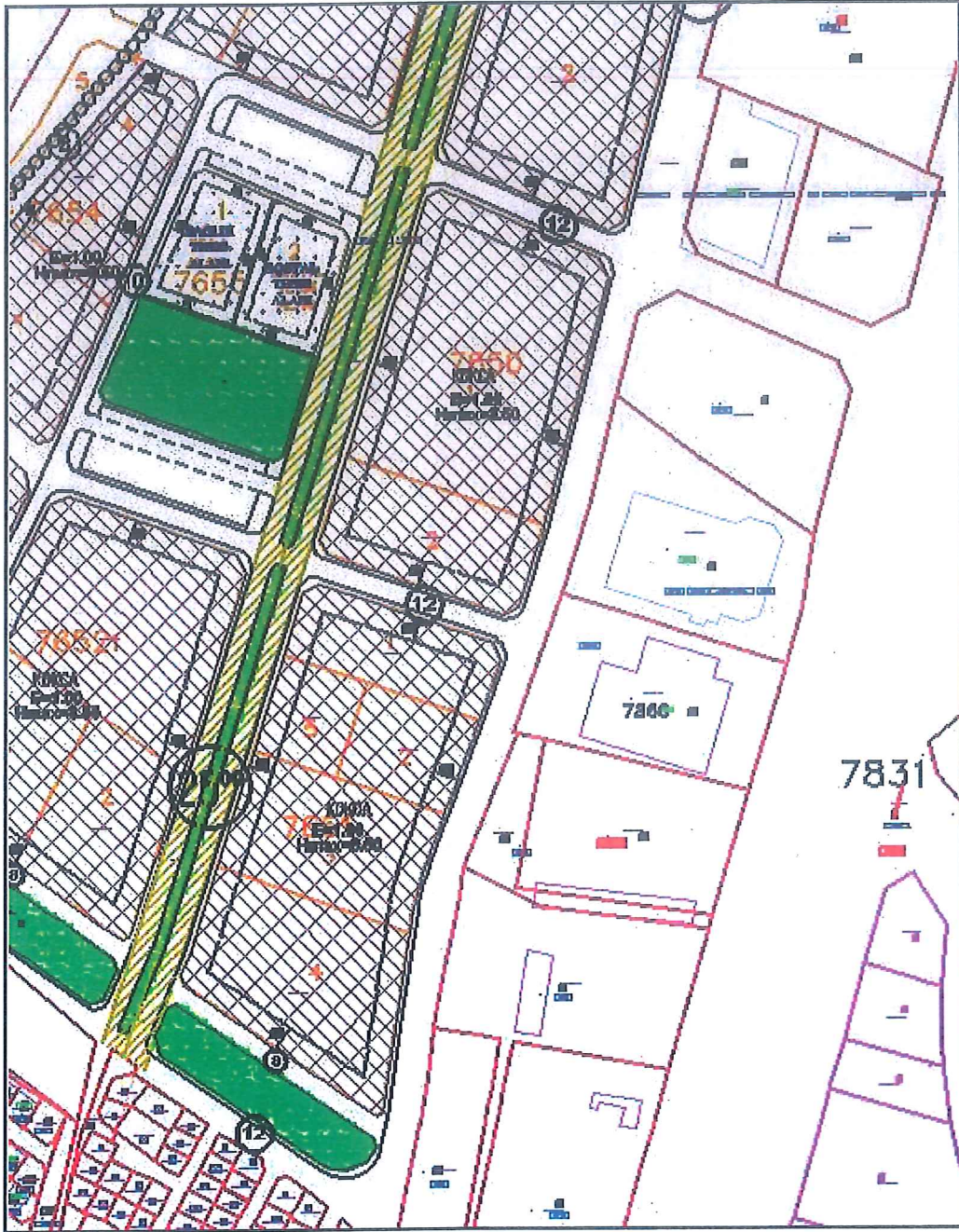
III.1. 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI

Ovaakça Mahallesi 7649 - 7650 - 7651 adalar, 1/5000 ölçekli Ovaakça Nazım İmar Planında Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanında kalmaktadır.

Harita 3: 1/5000 ölçekli Osmangazi Nazım İmar Planı

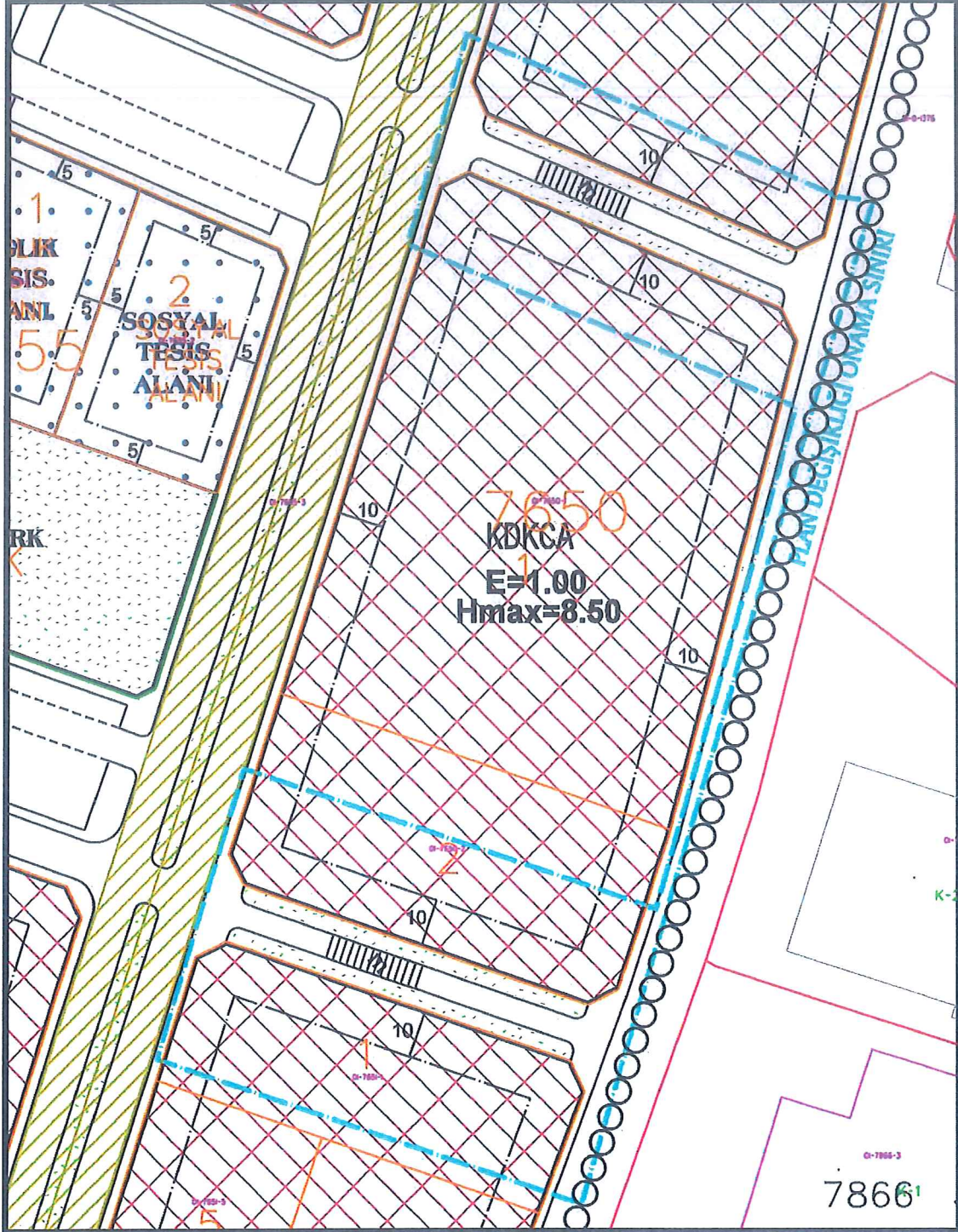
III.2. 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLANI

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 10.12.2009 tarih ve 752 sayı ile onaylı 1/1000 ölçekli Ovaakça Kuzey Kısmi İmar Planında 10 metre çekme mesafesine sahip, Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı (Hmax:8.50 E:1.00) ve 12 metrelik Yol Alanında yer almaktadır.

Handwritten signature

IV. PLANLAMA ÇALIŞMASI

1/1000 ölçekli Ovaakça Kuzey Kısmi İmar Planı kapsamında Ovaakça Mahallesi 7649 - 7650 - 7651 adalar arasında bulunan 12 m. enkesitli taşıt yollarının, eğimden dolayı açılmaması nedeniyle, araç ve yaya güvenliğinin sağlanabilmesi amacıyla, Merdivenli Yaya Yolu ve Yeşil Bant olarak düzenlenmiştir.

Handwritten signature